קיצור שלחן ערוך — אסור צער בעלי חיים ואסור סרוס

קיצור שלחן ערוך · להדפסה · מבית דוד

אָסוּר מִן הַתּוֹרָה לְצַעֵר כָּל בַּעַל חָי. וְאַדְרַבָּא, חַיָּב לְהַצִּיל כָּל בַּעַל חַי מִצַּעַר, אֲפִלּוּ שֶׁל הֶפְקֵר, וַאֲפִלּוּ שֶׁל נָכְרִי. אַךְ אִם הֵם מְצַעֲרִין לְאָדָם, אוֹ שֶׁצָּרִיךְ הָאָדָם לָהֶם לְרִפּוּאָה אוֹ לִשְׁאָר דָּבָר, מֻתָּר אֲפִלּוּ לְהָרְגָן, וְאֵין חוֹשְׁשִׁין לְצַעֲרָן, שֶׁהֲרֵי הַתּוֹרָה הִתִּירָה שְׁחִיטָה. וְלָכֵן מֻתָּר לִמְרֹט נוֹצוֹת מֵאַוָּזוֹת חַיּוֹת אִם אֵין לוֹ נוֹצָה אַחֶרֶת, רַק שֶׁהָעוֹלָם נִמְנָעִים מִשּׁוּם אַכְזְרִיּוּת.

סוּסִים הַמּוֹשְׁכִים בַּעֲגָלָה וְהִגִּיעוּ לְמָקוֹם מְקֻלְקָל אוֹ לְהַר גָּבוֹהַּ, וְאֵינָן יְכוֹלִין לִמְשֹׁךְ בְּלִי עֵזֶר, מִצְוָה לַעֲזוֹר אַף לַנָּכְרִי מִשּׁוּם צַעַר בַּעֲלֵי חַיִּים, שֶׁלֹּא יַכֶּה אוֹתָם הַנָּכְרִי מַכָּה רַבָּה לִמְשֹׁךְ יוֹתֵר מֵאֲשֶׁר בְּכֹחָם.

אָסוּר לְקַשֵּׁר רַגְלֵי בְּהֵמָה חַיָּה וָעוֹף בְּעִנְיָן שֶׁיִּהְיֶה לָהֶם צַעַר (עַיֵּן לְעֵיל סִימָן פז סָעִיף ז).

אָסוּר לְהוֹשִׁיב עוֹף עַל בֵּיצִים מְשֻׁאֵינוֹ מִינוֹ, מִשּׁוּם צַעַר בַּעֲלֵי חַיִּים.

אָסוּר לְסָרֵס בֵּין אָדָם וּבֵין בְּהֵמָה חַיָּה וָעוֹף, אֶחָד טְמֵאִים וְאֶחָד טְהוֹרִים, בֵּין בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל בֵּין בְּחוּץ לָאָרֶץ. וְכָל הַמְסָרֵס, חַיָּב מַלְקוֹת. וַאֲפִילוּ לְהַשְׁקוֹת כּוֹס שֶׁל עִקָּרִין לְאִישׁ אוֹ לִשְׁאָר בַּעֲלֵי חַיִּים הַזְּכָרִים, אָסוּר.

אָסוּר לוֹמַר לַגּוֹי לְסָרֵס בְּהֵמָה שֶׁלָּנוּ. וְיֵשׁ אוֹמְרִים, דַּאֲפִלּוּ לְמָכְרָהּ לַגּוֹי אוֹ לִתְּנָהּ לוֹ לְמַחֲצִית שָׂכָר, אִם יָדוּעַ שֶׁיְּסָרְסֶנָּה, אָסוּר. מִשּׁוּם דְּגוֹי גַּם כֵּן מְצָוָה עַל אִסּוּר סִרוּס, וְאִם כֵּן הַיִּשְׂרָאֵל עוֹבֵר עַל לִפְנֵי עִוֵּר. וּמִיהוּ אִם אֵין הַגּוֹי הַקּוֹנֶה מְסָרֵס בְּעַצְמוֹ, רַק נוֹתֵן לְגוֹי אַחֵר לְסָרֵס, לְכֻלֵּי עָלְמָא שָׁרֵי, דְּאָז הֲוֵי לִפְנֵי דְּלִפְנֵי וּמֻתָּר.
